

Dossier per al Professorat

Cicle mitjà de primària

CONÈIXER L'AJUNTAMENT CONÈIXER LA CIUTAT

Ajuntament de Cornellà
de Llobregat

INDEX

I. PRESENTACIÓ	3
II. INTRODUCCIÓ	4
III. COMPONENTS DEL PROGRAMA	
1. OBJECTIUS	5
2. CONTINGUTS	6
3. TEMPORALITZACIÓ	6
IV. INFORMACIÓ PER A AL PROFESORAT	
1. EL MUNICIPI DE CORNELLÀ DE LLOBREGAT	7
2. APUNT HISTÒRIC	8
3. NOTES HISTÒRIQUES DE LES FORMES DE GOVERN MUNICIPAL... 10	
4. L'EDIFICI DE L'AJUNTAMENT	11
5. FUNCIONAMENT DE L'AJUNTAMENT	12
5.1 L'ALCALDE, EL PLE, LA JUNTA DE GOVERN	
5.2 COMPOSICIÓ DEL CONSISTORI. JUNY 2019	
5.3 COMPETENCIES I FUNCIONS DELS AJUNTAMENTS	
5.4 EMPRESES MUNICIPALS: PROCORNELLÀ I TECSALSA	
5.5 ALTRES ORGANISMES VINCULATS A L'AJUNTAMENT	
V. CONCEPTES IMPORTANTS	17
VI. FITXES PER A L'ALUMNAT	19

Títol:

Conèixer l'Ajuntament. Conèixer la ciutat

Nivell:

Educació Primària

Creació:

Ajuntament de Cornellà de Llobregat,
Àrea d'Educació i Política Social
Departament d'Educació (Dinàmica Educativa)

Disseny:

HEXEL ANZEIGEN, diseño + comunicació
www.hexelanzeigen.com

Dibuixos:

LLUIS AMELA I CARMEN RUIZ

Edita:

Ajuntament de Cornellà de Llobregat
1a edició 1996
2a edició 2000
3a edició 2003
4a edició 2004
5a edició 2007
6a edició 2011
7a edició 2013
8a edició 2015
9a edició 2018
10a edició 2019

Agraïments:

JOSEP CAMPS I ALEU
Centre de Normalització Lingüística de
Cornellà de Llobregat
JOAN FERNÁNDEZ I TRABAL
Historiador i arxiver municipal de
l'Ajuntament de Cornellà de Llobregat
JÚLIA PASTOR I ISABEL PALOS
Plans Ocupacionals
ISABEL BARBERÀ I INMA RODRIGUEZ-ZUAREZ
Mestres de les Escoles de Primària
de Cornellà de Llobregat

PRESENTACIÓ

I

Teniu a les vostres mans la nova guia “Conèixer la ciutat”, una publicació que es va editar per primer cop l'any 1996 amb l'objectiu d'apropar l'organització i la vida municipal als nens i nenes de les escoles de Cornellà, fer-los partícips de la nostra cultura i entitat com a ciutat i afavorir la seva implicació com a membres d'una comunitat.

Aquesta guia és un primer contacte amb l'organització municipal, els òrgans de govern i de participació i també és un bon instrument per tenir una idea genèrica de l'evolució de la nostra ciutat i dels equipaments i serveis al nostre abast.

A Cornellà portem molts anys treballant en l'àmbit educatiu des de la responsabilitat i el compromís. Comptem amb centres de qualitat per a totes les etapes i nivells que ofereixen una educació i unes equipaments de gran nivell. Tanmateix, a Cornellà volem anar

més enllà de l'ensenyament estrictament acadèmic i per això volem participar en la transmissió de valors cívics, ciutadans i solidaris, i que a la nostra ciutat es respiri la participació i la proximitat dels seus ciutadans.

L'educació és un pilar fonamental per al nostre futur i és imprescindible mantenir un adequat nivell d'inversions, recursos i suma de voluntats. Des de l'Ajuntament hem engegat diferents projectes educatius i socials per enfortir els lligams entre educació i societat. Que Cornellà de Llobregat sigui una ciutat que avanci depèn també de què oferim el màxim possible d'oportunitats als nostres joves. Necessitem persones formades, responsables i amb valors i per a això és fonamental l'educació, amb majúscules, i a tots els nivells.

L'Alcalde
Antonio Balmón

II

INTRODUCCIÓ

Amb la intenció de reforçar i donar continuïtat al Programa Anual de Visites a l'Ajuntament, el Departament d'Educació de l'Ajuntament Cornellà de Llobregat, presentem a continuació una proposta de treball adreçada a l'alumnat del Cicle Mitjà de l'Educació Primària.

III

COMPONENTS DEL PROGRAMA

1. OBJECTIUS

Reforçar la relació entre el municipi i l'educació, per tal d'afavorir la interrelació entre els interessos dels escolars i els de la comunitat.

Considerar el paper educatiu de la ciutat com un element viu, tant pel que fa al seu escenari físic com a la seva dinàmica de funcionament i de serveis a les persones que hi viuen. Tot plegat pot generar molts punts de reflexió vàlida tant per als nois i noies com per a l'Ajuntament.

Unificar l'acció educativa de les escoles amb les possibilitats que ofereix el mateix municipi, com un espai que pot crear un marc de solidaritat i de comprensió davant els problemes i les necessitats del veïnat i dels altres habitants en general.

Atès que aquesta unitat didàctica va adreçada als nens i nenes del segon cycle de l'educació primària obligatòria, hem pres com a referència les competències a treballar en aquest cycle, segons el que assenyala el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

2. CONTINGUTS

Distingir necessitats que es cobreixen en família i en comunitat.

Descobrir la relació existent entre l'organització de l'Ajuntament i les necessitats del poble.

Identificar les funcions de l'Ajuntament com a entitat local amb finalitat social.

Identificar diferents elements del nucli urbà, comprovar-ne la distància respecte a un punt concret i traçar-hi itineraris.

Conèixer l'edifici de l'Ajuntament mitjançant el dibuix i l'observació.

Recerca d'informació documental.

Posar en comú, expressant i compartint experiències (pràctica d'intercanvi d'opinions i discussions, com a mecanisme de participació col·lectiva.)

Localitzar i orientar-se en el plànol de la ciutat.

Conèixer l'Ajuntament, la seva organització interna i els seus serveis.

Visita a l'Ajuntament.

Responsabilitzar-se en l'exercici dels drets i deures del ciutadà.

Solidaritzar-se per corregir les mancances o necessitats de la ciutat.

Respectar els béns materials de les institucions, serveis i persones.
Respectar els acords i decisions preses en assemblea com a fruit del diàleg i del consens.

Desenvolupar la consciència de pertànyer a una comunitat amb trets singulars que la identifiquen.

3. TEMPORALITZACIÓ

El temps de dedicació a aquest treball pot girar al voltant de 8 hores, més l'espai dedicat a la sortida. Tot i així, sempre restarà condicionat al parer del professorat.

IV

INFORMACIÓ PER AL PROFESSORAT

1. EL MUNICIPI DE CORNELLÀ DE LLOBREGAT

La nostra ciutat, els barris que la formen i el seu territori formen el terme municipal de Cornellà de Llobregat.

El nostre municipi s'integra dins la comarca del Baix Llobregat, més concretament en el territori del Delta que comprèn els municipis i les ciutats del curs baix del riu Llobregat. La ciutat de Cornellà de Llobregat, situada al marge esquerre del riu, té una extensió de 6,90 kilòmetres quadrats, limita amb els municipis veïns del Prat, l'Hospitalet, Esplugues, Sant Joan Despí i Sant Boi.

Si el comparem amb els altres municipis de la comarca ens adonarem, pel que fa a la població, que aquesta és una ciutat que presenta una de les densitats més altes del nostre país. El terme municipal és petit per al nombre de persones que hi viuen; actualment el nombre d'habitants gira entorn dels 87.000.

Cornellà de Llobregat té una història definida per tres factors principals: la proximitat de la ciutat de Barcelona, el fet de ser un territori

de pas –com tota la comarca del Baix Llobregat– de les vies d'entrada i sortida de la capital de Catalunya i la presència del riu Llobregat. La seva configuració està formada per un conjunt de barris que envolten un centre urbà antic, d'origen urbà i menestral.

La implicació plena de la nostra ciutat en l'Àrea Metropolitana de Barcelona ha fet que el nostre terme municipal sigui travessat per les grans vies de comunicació que uneixen la capital catalana amb el seu entorn. Al mateix temps, la integració econòmica de la nostra ciutat en l'àrea d'influència barcelonina ha motivat el desenvolupament de molts mitjans de transport, el metro, dues línies de ferrocarril i diverses línies d'autobusos i el trambaix han fet de Cornellà una de les ciutats més ben comunicades del Baix Llobregat.

Cornellà és un municipi que està integrat en el Consell Comarcal del Baix Llobregat, organisme que sorgeix de la nova divisió territorial comarcal. Existeix un govern comarcal format pels municipis de la comarca, 30 en total, que li donen una població d'uns

799.000 habitants. La capital administrativa de la comarca és Sant Feliu de Llobregat. Cornellà està integrat en la Mancomunitat de Municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona, organisme intermunicipal que aplega el municipi de Barcelona i els del seu voltant, amb un total de més de 4.992.000 d'habitants, per a actuar en els afers que afecten tota aquesta àrea, com els d'urbanisme, transports, aigües, etc.

Com és sabut, Catalunya és una comunitat autònoma dins l'Estat, amb Parlament i Govern propis, que tenen atribucions que vénen determinades per la Constitució i per l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. Les competències de la Generalitat són totals o exclusives en alguns camps (Sanitat, Cultura, Ensenyament...), i compartides amb el Govern central en altres, i nul·les en altres camps que resten sota la competència única de l'Estat (moneda, defensa, relacions internacionals...). Això fa que Cornellà, com tots els altres municipis de Catalunya, depengui de la Generalitat en molts aspectes i del Govern central en altres.

La llengua pròpia i tradicional de la ciutat és el català. Tot i això la gran quantitat de població immigrada procedent d'altres zones d'Espanya i d'altres Països, fa que en la pràctica la llengua habitual de la majoria de ciutadans sigui el castellà. L'ensenyament es fa, com a tot Catalunya, en ambdues llengües, amb la finalitat que en acabar l'escolaritat tothom tingui un ple domini oral i escrit de totes dues.

2. APUNT HISTÒRIC

La documentació més antiga referida a Cornellà de Llobregat és del segle X. D'aquesta època hi ha constància de diferents documents i actes notariais de compravenda de terres i masos, que fan pensar que ja existia al nostre terme un poblament consolidat. Un d'aquests documents, potser el més conegut, data de l'any 986, per la qual cosa es va triar convencionalment aquella data per celebrar l'any 1986 el mil·lenari de la ciutat.

Amb tot, però, l'origen llatí del nom i l'existència de restes arqueològiques anteriors al segle X mostren que l'origen de la població és molt anterior a la invasió musulmana.

La proximitat del riu Llobregat, que amb les seves periòdiques avingudes fertilitzava els camps i les terres, i la demanda de productes agraris que exercia la ciutat de Barcelona van motivar el sorgiment d'una agricultura força pròspera i desenvolupada.

S'ha de destacar que fins a la meitat del segle XIX l'única activitat econòmica i el mitjà de supervivència dels habitants de Cornellà van ser l'agricultura i la ramaderia.

L'activitat agrícola va concentrar-se bàsicament en les masies que es trobaven disperses per tot el terme municipal, algunes de les quals han arribat als nostres dies. Es poden destacar les cases pairals de Can Manso, situada al barri d'Almeda, Can Maragall, a la plaça de l'Església i Can Trabal, situada a la cruïlla de la carretera d'Esplugues amb la carretera de San Joan Despí, actualment al costat del Centre Comercial Llobregat.

A mitjan segle XIX va iniciar-se a Cornellà el procés d'industrialització. Primer exclusivament en el sector tèxtil, amb la instal·lació de fàbriques tan importants com Can Rosés (1851), Fontanals i Suris (1897) o Can Bagaria (1923). A partir de la

dècada de 1910 el procés industrialitzador va estendre's als altres sectors productius com l'elèctric, el químic o el metal·lúrgic. Es pot dir que, cap a la dècada de 1930, Cornellà de Llobregat havia perdut el seu caràcter secular de població agrícola per a convertir-se en una de les principals ciutats del cinturó industrial de Barcelona.

Aquest creixement tan ràpid del nombre d'habitants va trobar-se amb una ciutat que no estava preparada per rebre un contingent tan elevat d'immigrants. Això, conjuntament amb la manca de control democràtic dels Ajuntaments de l'època i amb l'existència de tota mena d'interessos especulatius, va motivar la formació d'una ciutat desordenada amb greus problemes urbanístics, socials i de serveis.

Amb la recuperació de les llibertats i la constitució dels ajuntaments democràtics l'any 1979, aquests problemes van començar a afrontar-se i a ser encarrilats de forma positiva. Tot i això aquesta recuperació ha estat força difícil per la gravetat de la crisi econòmica iniciada l'any 1974, que va perjudicar notablement el teixit industrial de la nostra

ciutat. Els darrers anys han significat per a Cornellà de Llobregat, un període de consolidació com a ciutat, i un esforç notable per millorar els serveis i superar els problemes de la crisi econòmica. La nostra ja no és un ciutat eminentment industrial, s'ha convertit en una ciutat de serveis.

3. NOTES HISTÒRIQUES DE LES FORMES DE GOVERN MUNICIPAL

El nostre municipi sempre ha tingut, al llarg de la història, algun sistema per a dirigir i solucionar els afers col·lectius.

El més antic que coneixem és dels segles XIV i XV, en què els caps de casa escollien dos pagesos representatius del terme municipal que s'encarregaven d'administrar els assumptes de la comunitat.

L'any 1520 aquest sistema va millorar considerablement. Els caps de casa amb dret a ser escollits van enquadrar-se en tres grups segons el nivell de riquesa i importància de les seves propietats, que rebien el nom de «braços» o «mans». Tots junts constituïen la «universitat» del terme o de la

parròquia, que era l'assemblea general de tots els habitants, que es reunien dues o tres vegades l'any a l'església parroquial. Aquesta assemblea escollia tres jurats, un per cada braç, el càrrec dels quals tenia una vigència anual. El jurat escollit pel braç major era sempre el batlle de la població i l'autoritat superior del nostre terme.

Aquest sistema de govern va mantenir-se sense canvis importants fins a l'aprovació del Decret de Nova Planta a principis del segle XVIII, que va significar un tomb fonamental en tot allò que concernia l'administració civil de Catalunya. Els antics jurats, ara anomenats regidors, van passar a ser nomenats per les autoritats superiors de Barcelona, al mateix temps que van crear-se uns càrrecs intermedis, els corregidors, encarregats de controlar i supervisar els afers municipals. Aquest canvi va significar una notable pèrdua d'autonomia municipal i de la capacitat financera dels ajuntaments.

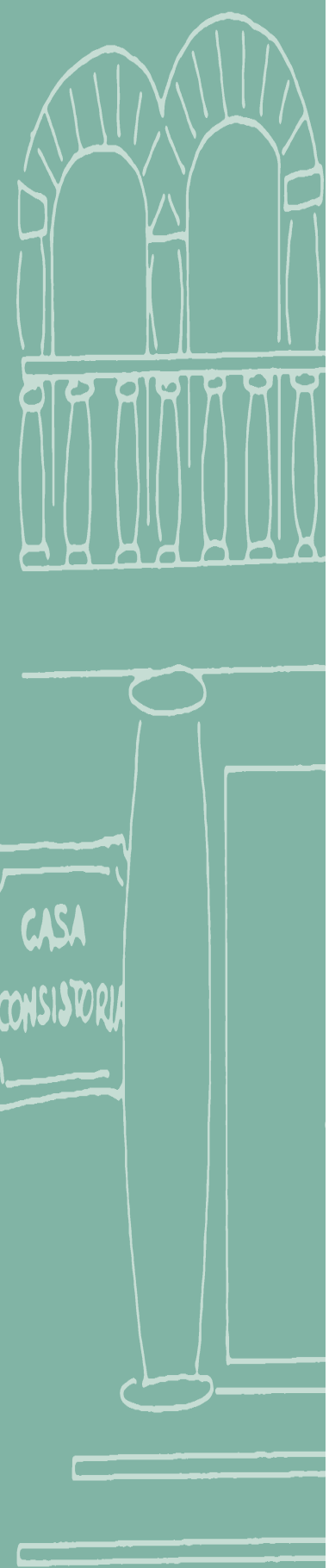
Amb la instauració de l'Estat liberal, a mitjan segle XIX, van posar-se les bases del sistema de règim local que, amb més o menys variacions, ha perdurat fins als nostres dies.

El nou sistema es basa en la creació d'una institució col·legiada formada pels regidors (el consistori), que en últim terme assumeix les funcions decisòries. El Ple Municipal (consistori reunit en sessió plenària) escull l'alcalde i la resta de càrrecs executius de l'Ajuntament.

Durant el període de manca de democràcia, els regidors eren nomenats directament pel Govern Civil, o bé escollits per un sistema de sufragi censitari entre una llista de ciutadans considerats aptes per l'autoritat governativa. En canvi, durant el període de funcionament de la democràcia, com passa actualment, els regidors municipals són escollits pel conjunt dels habitants majors d'edat mitjançant el sistema de sufragi universal.

RELACIÓ DELS DARRERS ALCALDES:

Llorenç Marigó i Poblet ...1931-1934
 Isidor Coma i Fabré1934-1939
 Llorenç Marigó i Poblet.....-1939
 Francesc Felip i Cuxart-1940
 Manuel Medina Clavero ...1940-1945
 Ramon Gaya i Massot...1945-1951
 Josep Riu i Carreras1951-1970
 Josep Ferrer i Penedès....1970-1978
 Joan Seijo i Viñas.....1979

Frederic Prieto i Caballé..1979-1985
José Montilla Aguilera...1985-2004
Antonio Balmón.....2004-2023

4. L'EDIFICI DE L'AJUNTAMENT

El lloc on s'alça l'edifici de l'Ajuntament de Cornellà de Llobregat era sens dubte la zona del terme municipal més poblada antigament. Aquest petit nucli, entorn del qual s'alçaren les edificacions representatives de la comunitat pagesa, l'església, el castell, el pou comunal, ha estat al llarg de la història el centre urbà, la vila entorn de la qual es concentraven els habitatges i les cases dels cornellanencs.

En unes reformes realitzades a la casa de la vila l'any 1928 es trobaren, escampades entorn de l'església parroquial, restes arqueològiques d'una antiquíssima vil·la romana datada del segle III d.C. Aquest «fundus» romà, en realitat una casa de camp o centre d'explotació agrícola, ens informa sobre l'origen de Cornellà de Llobregat. Els mosaics, els enterraments i les restes de paviments denoten l'existència d'un nucli de població anterior a la vinguda dels

romans que, posteriorment, evolucionà vers un nucli habitat estable i continuat. En realitat podem afirmar que l'origen de Cornellà de Llobregat, igualment que d'altres municipis de la comarca, es remunta a l'època romana. El mateix nom de Cornellà és un topònim originat a partir del patronímic llatí «Cornelius», que en el seu derivat «Cornelianus» o «Corneliano», en el seu sentit de mas o casal de «Cornelius», donaria lloc a l'actual Cornellà. (D'aquí ve que l'actual topònim Cornellà s'hagi de considerar, com s'ha fet sempre, de gènere masculí: «el nostre Cornellà», etc.).

En les mateixes obres de reforma de l'edifici consistorial hom hi trobà les restes d'una antiga basilica paleocristiana edificada el segle VI d.C., la qual ens informa del procés de cristianització que va presidir el trànsit al món medieval. Aquesta antiquíssima església, edificada probablement sobre els fonaments d'un antiquíssim temple pagà, feia les funcions d'església parroquial per als primers habitants de Cornellà.

Posteriorment, i com a resultat de l'augment demogràfic fruit de la repoblació cristiana del territori, quan la frontera amb els sarraïns s'estabilitzà

en les comarques del Penedés i del Garraf, es realitzaren unes obres de reforma en aquesta primitiva església visigòtica en el curs de les quals s'hi afegiren les dues columnes preromàniques, que podem contemplar a l'entrada de l'actual Ajuntament. Aquestes columnes, que registren un treball extremadament delicat i perfeccionista en els seus capitells, són molt similars als capitells del Monestir de Santa Maria de Ripoll i denoten una forta influència de l'art califal dels musulmans cordovesos. Aquesta similitud i l'existència de bones relacions entre àrabs i cristians a les últimes dècades del segle X han fet pensar a Montserrat Pagès, autora d'un extens treball sobre l'art pre-romànic al Baix Llobregat, que podien haver estat fetes per artistes cordovesos.

En el darrer terç del segle XI, i com a resultat de l'expansió demogràfica del terme municipal, els parroquians decideixen abandonar l'antiga església paleocristiana i construir una nova església parroquial en el lloc on actualment s'alça el temple de Santa Maria. Des d'aquell moment i fins a mitjan segle XVI, l'església visigòtica abandonà les seves funcions d'església parroquial per convertir-se en una petita capella

dedicada a Sant Salvador. Amb la consolidació definitiva del terme municipal, a mitjan segle XVI el consell municipal va decidir instal·lar a la capella de Sant Salvador una escola d'ensenyament de minyons que va funcionar al llarg dels segles XVI, XVII i XVIII, tot compartint l'espai de l'escola amb una família pagesa que tenia el seu habitatge en aquell antic edifici.

A mitjan segle XIX, amb la constitució de l'Estat liberal, hi fou instal·lat l'Ajuntament, el qual amb les reformes de l'any 1928 va adquirir la seva façana actual.

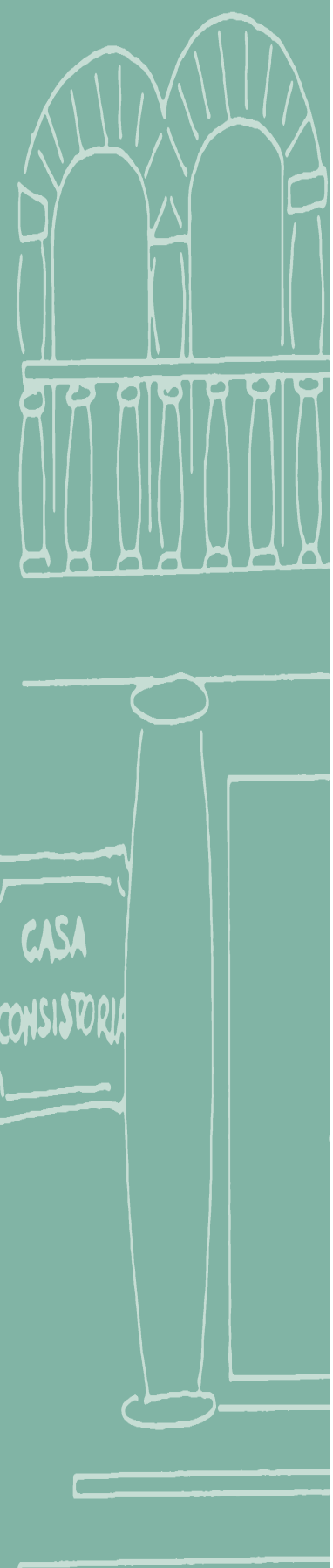
Molt posteriorment l'Ajuntament va elaborar un projecte d'escut de la vila, que va aprovar definitivament l'any 1988, el qual fixa l'escut de Cornellà sobre la base del que ja era tradicional i que, aprovat per la Generalitat, és l'oficial de la ciutat. L'escut és de forma caironada (un quadre recolzat sobre un dels angles), d'or (groc), 4 pals de gules (vermell) ressaltant sobre el tot un corn de caça d'atzur (blau) cordonat de sable (negre). Per timbre, una corona mural (amb ornaments en forma de torre).

L'any 2009 fruit d'unes obres de remodelació al voltant de l'església

de Santa Maria es van descobrir i documentar restes arquitectòniques corresponents a diversos moments històrics: època romana (segle II d.C.), l'edat mitja (segle XV) i l'edat contemporània (s. XIX). De la primera es van descobrir parts d'un mur, dos enterraments humans, dues fosses de maniobres i sitges; de l'època medieval es van trobar trams de mur, la base d'una pilastra i restes de paviment d'una casa, a més de sitges. De l'època moderna s'han trobat restes corresponents a fonaments del campanar a més de diferents trams de mur i una fossa comuna. Part de les restes descobertes es poden veure al voltant de l'església de Santa Maria i de l'entrada de l'Ajuntament.

5. FUNCIONAMENT DE L'AJUNTAMENT

L'Ajuntament és l'òrgan de govern del municipi, s'encarrega de fer funcionar la ciutat i d'administrar els fons públics oferint els serveis necessaris per al seu bon funcionament. Ara bé, l'Ajuntament, com que per ell mateix és només una institució, necessita d'una

sèrie de persones per actuar. La ciutadania de Cornellà, cada quatre anys, vota a les eleccions municipals i tria un determinat equip de persones perquè governin i administrin l'Ajuntament. Durant el seu mandat, els regidors i regidores escollits actuen a través dels següents òrgans de govern:

5.1 L'ALCALDE, EL PLE I LA JUNTA DE GOVERN

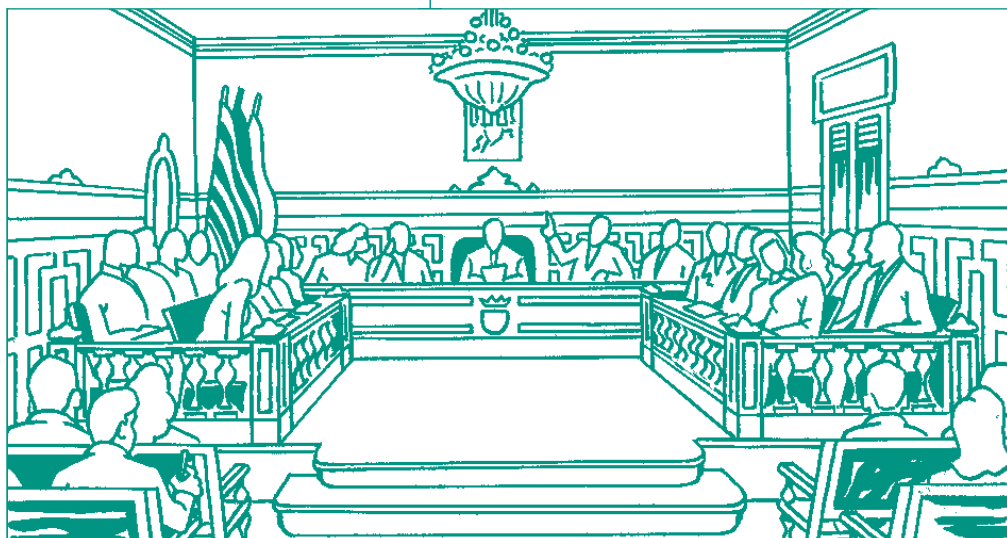
L'ALCALDE

Escollit en sessió plenària pels regidors i regidores, és la màxima autoritat del municipi. Les seves funcions són presidir i dirigir l'Ajuntament, representar-lo davant altres persones o institu-

cions públiques i privades, dirigir els serveis municipals i designar d'entre els regidors i les regidores aquells que assumiran la seva representació en cas d'absència (tinents o tinentes d'alcalde), i els responsables dels diferents serveis municipals, amb tots o alguns dels quals formarà la Junta de Govern.

EL PLE

És la reunió que fan l'alcalde i tots els regidors i regidores de l'Ajuntament, com a mínim un cop al mes. A Cornellà es fa el darrer dimecres de cada mes. L'alcalde presideix les reunions del Ple, en les quals es prenen les decisions més importants que afecten el municipi (aprovació de pressupostos, contractació de

personal, plans urbanístics, ordenances municipals...). Hi assisteixen també el secretari o secretària de l'Ajuntament, que llegeix l'ordre del dia i l'acta de la sessió anterior, pren nota dels acords que s'aproven i vetlla pel seu compliment; i l'interventor o interventora de l'Ajuntament, que és responsable de la gestió econòmica del municipi.

A Cornellà el Ple de l'Ajuntament està format per un total de vint-i-quatre regidors i regidores, i l'alcalde; aquest nombre ve determinat segons el nombre d'habitants de cada poble o ciutat.

Les reunions del Ple són públiques; hi poden assistir els ciutadans i ciutadanes per conèixer els temes que s'hi tracten, però sense intervenir-hi.

LA JUNTA DE GOVERN

És un òrgan format per l'alcalde i un nombre determinat de regidors i regidores que es reuneix periòdicament per tractar tots aquells assumptes que l'alcalde li encomana. És, doncs, una reunió dels regidors i regidores delegats

en què tracten els problemes diaris, que afecten la ciutat i les persones que hi viuen.

A l'Ajuntament també hi treballen moltes altres persones en els seus diferents departaments, que poden ser funcionaris o treballadors laborals (depenent del tipus de contracte que tenen).

5.2 CONSISTORI DE L'AJUNTAMENT DE CORNELLÀ DE LLOBREGAT. JUNY 2019

MANDAT 2019-2023

El consistori de Cornellà està format per diferents regidors i regidores que tenen la responsabilitat de gestionar els serveis municipals que reben tots els veïns i veïnes. Actualment està format per quinze representants del PSC i nou d'altres formacions polítiques, i presidit per l'alcalde **Antonio Balmón Arévalo**.

5.3 COMPETÈNCIES I FUNCIONS DELS AJUNTAMENTS

Els municipis, per a la gestió dels seus interessos i en l'àmbit de les seves competències, poden promoure activitats i prestar els serveis públics que contribueixin a satisfer les necessitats i aspiracions de la comunitat veïnal.

Aquestes competències municipals i locals venen regulades en la Llei Orgànica 6/2006, de 19 de juliol, per la qual s'aprova l'Estatut d'Autonomia de Catalunya; en la Llei 7/1985, de 2 d'abril reguladora de les Bases de Règim Local; i en el Reial Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril pel qual s'aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya.

COMPETÈNCIES PRÒPIES:

- **Urbanisme:** planejament, gestió, execució i disciplina urbanística. Protecció i gestió del patrimoni històric. Promoció i gestió de l'habitatge de protecció pública amb criteris de sostenibilitat financera. Conservació i rehabilitació de l'edificació.

- **Medi ambient urbà:** en particular, parcs i jardins públics, gestió dels residus sòlids urbans i protecció contra la contaminació acústica, lumínica i atmosfèrica a les zones urbanes.
- Abastament d'**aigua potable** a domicili i evacuació i tractament d'**aigües residuals**.
- **Infraestructura viària** i altres equipaments de la seva titularitat.
- Avaluació i informació de situacions de necessitat social i l'atenció immediata a persones en situació o **risc d'exclusió social**.
- **Polícia local, protecció civil**, prevenció i extinció d'incendis.
- **Trànsit**, estacionament de vehicles i mobilitat. Transport col·lectiu urbà.
- Informació i **promoció de l'activitat turística** d'interès i àmbit local.
- **Fires**, proveïments, mercats, llotges i comerç ambulat.
- Protecció de la **salubritat pública**.
- **Cementiris** i activitats funeràries.
- **Promoció de l'esport** i instal·lacions esportives i d'ocupació del temps lliure.
- **Promoció de la cultura** i equipaments culturals.
- Participar en la vigilància del compliment de l'escolaritat obligatòria i cooperar amb les administracions educatives corresponents en l'obtenció dels solars necessaris per a la construcció de nous **centres docents**. La conservació, manteniment i vigilància dels edificis de titularitat local destinats a centres públics d'educació infantil, d'educació primària o d'educació especial.
- **Promoció** en el seu terme municipal de la participació dels ciutadans en l'ús eficient i sostenible de les **tecnologies de la informació i les comunicacions**.
- Actuacions a la promoció de la igualtat entre homes i dones així com contra la **violència de gènere**.

5.4 EMPRESES MUNICIPALS: PROCORNELLÀ I TECSALSA

Procornellà

Neix fruit de la unió de PRECSA i EMDUCSA, empreses municipals amb una arrelada trajectòria professional al servei de la ciutadania. Comprèn l'àrea de Promoció Urbana des d'on es promouen habitatges i aparcaments municipals i els nous projectes urbanístics que configuren la imatge de present i de futur de Cornellà. També d'aquesta empresa depenen la Fira, l'Auditori i el Centre d'Empreses Baix Llobregat, a més de la plataforma de debat empresarial Cornellà Creació. Procornellà també gestiona el Parc Esportiu Llobregat.

Tecsalsa

Neix al 1985 per treballar en favor de la integració sociolaboral de persones amb discapacitat intel·lectual. Compta amb un Centre Especial de Treball, un Centre Ocupacional, i altres Unitats de Suport a l'Activitat Professional.

5.5 ALTRES ORGANISMES VINCULATS A L'AJUNTAMENT

Centre de Normalització

Lingüística

És un consorci entre la Generalitat i l'Ajuntament que té la funció de promoure el coneixement i l'ús social de la llengua catalana, l'ensenyament del català per a adults, i realitza tasques d'assessorament lingüístic.

Consells de participació

Són òrgans de participació ciutadana en què entitats i Ajuntament de Cornellà hi estan representats per escoltar les propostes ciutadanes sobre àmbits concrets, i analitzar la situació de la ciutat en aquell tema. La seva funció és bàsicament consultiva.

- Consell Escolar municipal
- Consell d'Infants
- Consell Municipal de Cultura
- Consell Municipal d'Esports
- Consell Comunitari de Serveis Socials
- Consell Municipal de Medi Ambient
- Consell Comunitari de Cooperació i Solidaritat

- Consell de la Infància i la Joventut
- Consell de prevenció i Seguretat
- Consell de Ciutat

CONCEPTES QUE E PODEN TREBALLAR A L'AULA I QUE ÉS IMPORTANT QUE QUEDIN CLARS A L'ALUMNAT

TERME MUNICIPAL

La nostra ciutat, els barris que l'envolten i les terres més properes formen el terme municipal de Cornellà de Llobregat, el qual té una extensió de 6'90 km².

POBLACIÓ

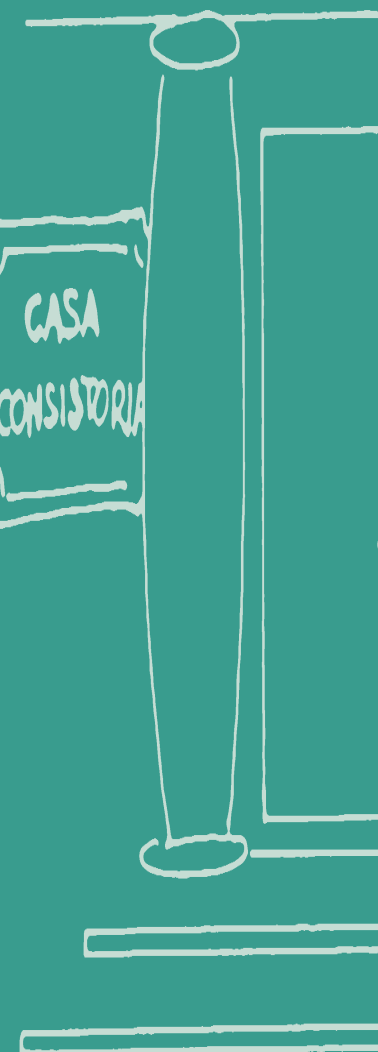
Les persones que viuen en un mateix terme municipal formen la seva població. Actualment, el nombre d'habitants de Cornellà de Llobregat gira a l'entorn de 87.000. Per saber el nombre exacte cal consultar a l'oficina d'informació de l'Ajuntament. Es pot estudiar l'evolució que ha fet la població els darrers cinquanta anys. Les persones que vivim a Cornellà ens anomenem cornellanencs i cornellanenques.

MUNICIPI

La població i el terme municipal configuren el municipi.

AJUNTAMENT

És la institució que governa i administra el municipi. Aquest està format pels que el governen, l'alcalde, els regidors i les regidores, i també les persones que hi treballen.

ALCALDE I REGIDORS/ES

Els regidors i regidores són elegits democràticament entre la població. L'alcalde és elegit pels mateixos regidors i regidores.

Les seves funcions consisteixen a cercar solucions als problemes col·lectius i satisfer les necessitats de les persones que viuen al municipi. Això vol dir organitzar els serveis municipals i vetllar pel seu funcionament. Són els representants del municipi per excel·lència.

COM FUNCIONA L'AJUNTAMENT

L'Ajuntament governa mitjançant l'alcalde i els regidors i regidores, amb els òrgans de govern següents:

- Ple
- Junta de Govern

LES FUNCIONS DE L'ALCALDE

Entre altres, presideix l'Ajuntament, el representa en actes oficials, és el cap dels serveis municipals, escull i designa els tinentes d'alcalde d'entre els regidors i regidores, els quals el poden substituir en cas d'absència o malaltia.

PLE

És la reunió més important que es realitza a l'Ajuntament, hi participen tots els regidors i regidores i l'alcalde que els presideix, que en total són vint-i-cinc persones. També hi assisteixen la secretària i l'interventor de l'Ajuntament.

JUNTA DE GOVERN

La Junta de Govern està formada per una part dels regidors i regidores, que tenen responsabilitats polítiques, l'alcalde que la presideix, la secretària i l'interventor de l'Ajuntament.

COMISSIONS INFORMATIVES

Les componen regidors i regidores de diferents partits, que informen i preparen els temes que aniran al Ple.

SERVEIS MUNICIPALS

Per resoldre les necessitats de les persones que viuen al municipi, organitzar la ciutat i preveure les necessitats, existeixen els diferents serveis municipals, que l'Ajuntament, mitjançant l'alcalde, els regidors i les regidores, junta-

ment amb els treballadors i treballadores, s'encarrega de fer funcionar adequadament.

COM S'ELEGEIX L'AJUNTAMENT

Els regidors i regidores, com a representants dels ciutadans per al govern del municipi, són elegits en unes eleccions municipals que es realitzen cada quatre anys. Ells mateixos, en una sessió del Ple escullen l'alcalde.

Les persones que poden votar, és a dir participar en aquestes eleccions, s'anomenen electors i han de tenir 18 anys o més i han de formar part de la població del municipi.

Candidats són les persones que volen ser regidors de l'Ajuntament. Es presenten formant part de partits polítics, coalicions o associacions d'electors, i presenten un programa en comú. Abans de les eleccions realitzen la campanya electoral.

VI

FITXES PER A L'ALUMNAT

FITXA 1

Situació. A la mateixa escola, abans de la visita a l'Ajuntament localitzar en el plànol de la ciutat on viu cada nen, on són l'Ajuntament i l'escola. En un plànol més gran podeu fer el mateix i observar quants nois i noies viuen al mateix barri.

FITXA 2

Observació. Per fer durant la visita, abans d'entrar o en sortir de l'Ajuntament.

Han de dibuixar la façana de l'Ajuntament a partir de l'observació directa. Recomanem buscar un lloc adient. Suggestim de portar màquina de retratar i fer-se una fotografia a la porta de l'Ajuntament tot el grup.

FITXA 3

A l'escola un cop realitzada la visita. Han d'haver observat l'escut de l'Ajuntament, ho poden fer a la sala del Ple.

I quan arribin a l'escola ser capaços de dibuixar-lo i explicar tot el que en saben.

Poden fer un comentari entre tots del que els han explicat de l'escut.

FITXA 4 i 5

Què sabem de l'Ajuntament? Aquestes tres fitxes ens serviran per saber quins coneixements tenen els alumnes sobre l'Ajuntament i la seva organització. Es pot treballar després de la visita o bé abans, sempre dependrà de la informació de què disposin i del treball que s'hagi fet.

FITXA 6

Per realitzar aquesta fitxa és important que hi hagi hagut l'explicació prèvia, podeu trobar-la en aquest dossier. Ha de quedar molt clar què és l'ajuntament, qui el forma, com han estat escollides les persones que governen el municipi. Aquí es pot ampliar tot explicant com es fan les eleccions, i comentar les darreres que hi ha hagut.

FITXA 7

Aquesta servirà per repassar els continguts treballats.

Hi podeu afegir totes les preguntes que considereu oportunes.

FITXA 8

Aquesta ha d'anar precedida d'una explicació sobre les funcions de l'Ajuntament, els serveis que ofereix, és a dir les seves competències, i d'on treu l'ajuntament els diners per fer tot el que fa. Per què hem de pagar impostos? Per què la majoria de persones pensem que cal respectar les coses que hi ha al municipi? (places, papereres, biblioteques, mobiliari urbà...) És important assimilar el concepte de béns comuns, del respecte a l'altre, al nostre entorn... A Cornellà es destinen molts diners per a la neteja dels carrers. Trobeu que estan prou nets? Què podem fer?

FITXA 9

Aquesta ens serveix per introduir i treballar sobre els diferents serveis de què disposa el nostre Ajuntament. Podeu ampliar-la amb la informació que hi ha al dossier sobre com està organitzat el nostre Ajuntament.

FITXA 10

Serviran per fer un repàs dels serveis que funcionen al nostre municipi, de les persones que els duen a terme i dels departaments a què pertanyen.

FITXA 11

Aquí suggerim de fer una reflexió conjunta sobre els serveis que ofereix l'Ajuntament, els que cal millorar, els que trobeu a faltar i fins i tot els que penseu que no són necessaris. També es pot fer individualment i comentar els diferents interessos de cada alumne.

FITXES 12 i 13

Aquestes descriuen el Ple de l'Ajuntament, la seva importància, què s'hi tracta, quants regidors i regidores el componen. Què hi fa la secretària general? Què hi fa l'interventor? Què és la Comissió de Govern i les Comissions informatives?

FITXA 14

Localització de la nostra ciutat.
On està situada? A quina comarca pertany?

FITXA 15

Què entenem per terme municipal.
Quins barris configuren la nostra ciutat?

FITXES 16 i 17

Per què diem que Cornellà és mil·lenari? L'any 1986 ho vàrem celebrar.
Els nostres orígens. El creixement de la ciutat i el perquè. El nombre d'habitants, etc.

FITXES 18 i 19

Pretenen només fer un breu repàs de la història tot parlant i reconeixent aquells edificis i aquells costums que encara queden a la nostra ciutat, i els que hem incorporat de nou.

FITXA 20

Es tracta de fer una investigació sobre els costums i les tradicions de la nostra ciutat, els costums d'abans i els d'ara.

FITXA 21

Una vegada realitzada la visita a l'Ajuntament i fet el treball a la classe, podeu fer-nos arribar la vostra opinió sobre el funcionament de l'Ajuntament i del municipi, fent un escrit adreçat al Departament d'Educació, i nosaltres el farem arribar a l'alcalde.

